

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

معاونت پژوهشی
فرم پیش نویس طرح پژوهشی

عنوان طرح:

میزان شیوع ناامنی غذایی و ارتباط آن با کیفیت زندگی زنان باردار شهر قزوین

نام و نام خانوادگی مجری/ مجریان:

فرنوش معافی غفاری، زینب علیمرادی، فاطمه سمیعی سیبانی، فریده کاظمی، مرضیه خاتونی

دانشکده/مرکز تحقیقاتی: دانشکده پرستاری - مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

الف-۱- عنوان طرح به فارسی:

میزان شیوع ناامنی غذایی و ارتباط آن با کیفیت زندگی زنان باردار شهر قزوین

ب-۱- عنوان طرح به انگلیسی:

Prevalence of food insecurity and its association with health related quality of life in pregnant women in Qazvin

بیان مسأله و بررسی متون

طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی، تغذیه، مصرف مواد غذایی در رابطه با نیازهای غذایی بدن است. تغذیه خوب که شامل رژیم غذایی متعادل و کافی همراه با فعالیت بدنی منظم است، سنگ بنای سلامتی خوب است. تغذیه نامناسب می‌تواند منجر به کاهش ایمنی، افزایش حساسیت به بیماری، اختلال رشد جسمی و ذهنی و کاهش بهره‌وری شود (۱).

اصطلاح امنیت غذایی به موجود بودن و در دسترس بودن مواد غذایی اشاره دارد. از زمان پیدایش این اصطلاح در دهه ۱۹۷۰ تعریف امنیت غذایی به مفهوم اهمیت موجود بودن، دسترسی، استفاده، ثبات و سهم آسیب پذیری افراد گسترش یافته است (۲).

ناامنی غذایی نیز با محدودیت یا دسترسی متغیر به مواد مغذی کافی و غذاهای ایمن یا محدودیت یا توانایی متغیر برای بدست آوردن غذاهای قابل قبول و از راههای قابل قبول، تعریف می‌شود (۳). در واقع ناامنی غذایی نه تنها عدم دسترسی به غذا است، بلکه جنبه ادراکی نظیر ناکافی بودن غذا از نظر کمیت و کیفیت، غیر قابل قبول بودن آن از نظر اجتماعی و نگرانی را نیز در بردارد و یک تجربه پی در پی است که از نگرانی و اضطراب درباره غذا در سطح خانوار آغاز می‌شود و تا پدیدار شدن گرسنگی در کودکان پیشرفت می‌کند (۴).

ناامنی غذایی در طی دو دهه گذشته به عنوان مشکل جدی سلامت عمومی در جهان شناخته شده است و توجه مردم، متخصصین و سیاستگذاران را به خود جلب کرده است (۵). آخرین برآوردهای^۱ FAO نشان می‌دهد حدود ۸۰۵ میلیون نفر در سال ۲۰۱۲-۱۴ مبتلا به سوء تغذیه مزمن بوده‌اند و در همین دوره، شیوع سوء تغذیه در سطح جهانی ۱۱.۳٪ و در کشورهای در حال توسعه ۱۳.۵٪ بوده است (۶). شیوع ناامنی غذایی در ایران نیز در مطالعات مختلف با استفاده از پرسشنامه‌های مختلف بررسی شده است. بعنوان مثال شیوع ناامنی غذایی در یزد ۳۰.۵٪ (۷) در شیراز ۴۴٪ (۸) در تهران ۵۲.۸٪ (۳) و در تبریز ۳۶.۳٪ (۹) بوده است که این مشکل می‌تواند بر کیفیت زندگی خانوارها نیز تاثیر بگذارد.

¹ Food and Agriculture Organization